

Regulacja dostępu do słupów elektroenergetycznych na potrzeby budowy szybkiej sieci telekomunikacyjnej: stan na koniec IQ2023

Spis treści

1	Cel regulacji	2
2	Regulacje Prezesa UKE.....	3
3	Skutki regulacji Prezesa UKE	5
4	Dane liczbowe dotyczące umów zawartych po wydaniu Decyzji.....	6
4.1	Umowy ramowe i umowy szczegółowe	8
4.2	Aneksy do umów w zakresie zmiany opłat za dostęp.....	8
5	Rozstrzygnięcie sporów pomiędzy OSD a PT	9
6	Problemy z wykonywaniem Decyzji.....	9
7	Podsumowanie	11

Spis wykresów

Wykres 1	Łączna liczba umów (wszystkich OSD) na dostęp do słupów elektroenergetycznych zawartych według stanu na koniec 2020 r., koniec I półrocza 2021 r., koniec II półrocza 2021 r., koniec I półrocza 2022 r., koniec II półrocza 2022 r., koniec I kwartału 2023 r. oraz procentowy przyrost w stosunku do okresu sprzed regulacji.....	7
Wykres 2	Łączna liczba udostępnionych słupów elektroenergetycznych nN oraz SN przez OSD (w tysiącach sztuk) według stanu na koniec 2020 r., koniec I półrocza 2021 r., koniec II półrocza 2021 r., koniec I półrocza 2022 r., koniec II półrocza 2022 r., koniec I kwartału 2023 r. oraz procentowy przyrost w stosunku do okresu sprzed regulacji	7

Spis tabel

Tabela 1	Zestawienie opłat za udostępnienie słupów elektroenergetycznych stosowanych przez OSD przed wydaniem Decyzji.....	3
Tabela 2	Terminy wdrożenia Decyzji	4
Tabela 3	Zestawienie opłat za udostępnienie słupów elektroenergetycznych stosowanych przez OSD przed wydaniem Decyzji i po wdrożeniu Decyzji.....	6
Tabela 4	Liczba umów ramowych, umów szczegółowych zawartych po okresie wdrożenia Decyzji	8
Tabela 5	Liczba aneksów zmieniających wysokość opłat zawartych po okresie wdrożenia Decyzji	8

1 Cel regulacji

Wraz z szybkim rozwojem techniki, wzrostem ruchu w Internecie i rosnącym zapotrzebowaniem na e-usługi konieczny jest szybki rozwój nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej.

Synergie między przedsiębiorcami polegające na zwiększeniu zakresu współkorzystania przez Przedsiębiorców Telekomunikacyjnych (dalej „PT”) z infrastruktury technicznej – słupów elektroenergetycznych należących do Operatorów Systemów Dystrybucyjnych (dalej „OSD”) mogą znacząco zredukować konieczność prowadzenia robót budowlanych związanych z realizacją sieci łączności elektronicznej i tym samym mogą także zmniejszyć związane z nimi koszty społeczne i środowiskowe, takie jak zanieczyszczenie, uciążliwości i zatory komunikacyjne oraz koszty ekonomiczne związane z budową sieci telekomunikacyjnej.

Głównymi dysponentami słupów elektroenergetycznych w Polsce są OSD, zajmujący się dystrybucją energii elektrycznej, do których zaliczamy m.in.:

- ENEA Operator sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu (dalej „ENEA Operator”),
- Stoen Operator sp. z o.o. (dalej „Stoen”) (poprzednio innogy Stoen Operator sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie),
- PGE Dystrybucja S.A. z siedzibą w Lublinie (dalej „PGE Dystrybucja”),
- Energa Operator S.A. z siedzibą w Gdańsku (dalej „Energa Operator”),
- Tauron Dystrybucja S.A. z siedzibą w Krakowie (dalej „Tauron Dystrybucja”).

Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD), w rozumieniu ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 733, dalej „ustawa o wspieraniu rozwoju”), jest:

- **podmiotem wykonującym zadania z zakresu użyteczności publicznej. Spoczywa na nim obowiązek zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej w postaci słupów elektroenergetycznych znajdujących się w ich zasobach, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju.**

Obowiązek ten może polegać na umożliwieniu dostępu do słupów elektroenergetycznych, umieszczenia na nich urządzeń telekomunikacyjnych, czy też dokonywania określonych czynności (np. eksploatacji, konserwacji urządzeń bądź usuwania awarii).

W odpowiedzi na zgłaszane przez PT oraz izby telekomunikacyjne problemy w dostępie do infrastruktury technicznej w postaci słupów elektroenergetycznych, w tym wysokie koszty dostępu i długotrwałość samego procesu inwestycyjnego, a także aby ujednoczyć stosowane przez OSD warunki współpracy, Prezes UKE podjął decyzję o uregulowaniu procedury dostępu do infrastruktury technicznej w zakresie słupów elektroenergetycznych należących do objętych regulacją OSD.

Tabela 1 Zestawienie opłat za udostępnienie słupów elektroenergetycznych stosowanych przez OSD przed wydaniem Decyzji

OSD	Opłata z tytułu udostępnienia słupów elektroenergetycznych przed wydaniem Decyzji [(zł)/mc]
Enea Operator	5,52
Stoen	4,50-20
PGE Dystrybucja	5,52
Energa Operator	5,52
Tauron Dystrybucja	3,60-15

Źródło: UKE, na podstawie umów przekazanych przez OSD do Prezesa UKE

Celem regulacji Prezesa UKE było:

1. usunięcie istotnych barier w dostępie do słupów elektroenergetycznych, tj.:
 - wysokich kosztów dostępu,
 - długotrwałości procesu podpisywania umów i procesu inwestycyjnego,
 - niejednorodnych warunków współpracy stosowanych przez OSD;
2. ułatwienie wykorzystania słupów elektroenergetycznych na potrzeby rozwoju nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej, tj.:
 - wyeliminowanie nieuzasadnionych wymogów stawianych przez OSD,
 - ograniczenie zbędnych czynności i kosztów pozyskiwania przez PT infrastruktury niezbędnej do budowy szybkich sieci telekomunikacyjnych i świadczenia usług.

2 Regulacje Prezesa UKE

W dniu 12 lutego 2021 r. Prezes UKE wydał decyzje określające warunki dostępu do infrastruktury technicznej w zakresie słupów elektroenergetycznych należących do objętych regulacją OSD (dalej „Decyzje”). Określone Decyzjami warunki dostępu powinny zapewnić jak najmniej kolizyjne koegzystowanie infrastruktur dwu rodzajów: elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej. Zdaniem Prezesa UKE, procedura określająca warunki dostępu do infrastruktury technicznej w zakresie słupów przyczyni się do ujednoczonych i spójnych zasad udostępniania słupów, co było często wskazywanym przez PT problemem we współpracy z OSD. Najważniejsze obszary regulacji wynikające z Decyzji:

1. obszar finansowy – wysokość i zasady naliczania opłat,
2. obszar organizacyjny – ustalenie procedur zawierania i rozwiązywania umów, procedur uzyskania dostępu do słupów i ich eksploatacji, zasad komunikacji,
3. obszar prawny – zezwolenia, pozwolenia i zgody wymagane przepisami prawa,
4. obszar zasad współpracy – prawa i obowiązki stron, odpowiedzialność za naruszenia zasad współpracy oraz terminów realizacji procesów.

Projekty Decyzji zostały w dniu 14 grudnia 2020 r. uzgodnione z regulatorem rynku energetycznego - Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki. W Decyzjach został przewidziany okres wdrożenia, trwający 90 dni od dnia doręczenia Decyzji stronom, który był przeznaczony na przygotowanie

organizacyjne OSD do przyjmowania wniosków o zawarcie umów ramowych i stosowanie regulacji wynikających z Decyzji.

Tabela 2 Terminy wdrożenia Decyzji

OSD	Nr Decyzji	Data wydania	Data doręczenia	Data wdrożenia
ENEA Operator	DR.WIT.6082.1.2019.192	12 lutego 2021 r.	22 lutego 2021 r.	24 maja 2021 r.
Stoen	DR.WIT.6082.2.2019.182	12 lutego 2021 r.	22 lutego 2021 r.	24 maja 2021 r.
PGE Dystrybucja	DR.WIT.6082.3.2019.211	12 lutego 2021 r.	23 lutego 2021 r.	24 maja 2021 r.
Energa Operator	DR.WIT.6082.4.2019.185	12 lutego 2021 r.	8 marca 2021 r.	7 czerwca 2021 r.
Tauron Dystrybucja	DR.WIT.6082.5.2019.196	12 lutego 2021 r.	22 lutego 2021 r.	24 maja 2021 r.

Źródło: UKE na podstawie rejestrów

Na podstawie art. 206 ust. 2aa ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1648 ze zm., dalej „Pt”) w związku z art. 206 ust. 2 pkt 6 Pt, Decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności polegający na tym, że decyzja nieprawomocna, od której przysługuje odwołanie, staje się wykonalna w chwili jej wdrożenia. Taka decyzja jest więc decyzją wykonalną, ale nie jest decyzją prawomocną.

Wszyscy OSD złożyli odwołania od Decyzji oraz wnioski o wstrzymanie rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „SOKiK”) odmówił wstrzymania wykonalności decyzji:

- DR.WIT.6082.1.2019.192 wydanej dla ENEA Operator, postanowieniem z dnia 31 maja 2021 r.,
- DR.WIT.6082.2.2019.182 wydanej dla Stoen, postanowieniem z dnia 28 czerwca 2021 r.,
- DR.WIT.6082.3.2019.211 wydanej dla PGE Dystrybucja, postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2021 r.,
- DR.WIT.6082.4.2019.185 wydanej dla Energa Operator, postanowieniem z dnia 24 maja 2021 r.
- DR.WIT.6082.5.2019.196 wydanej dla Tauron Dystrybucja, postanowieniem z dnia 15 listopada 2022 r.

W związku z tym, do czasu rozstrzygnięcia sprawy i wydania ostatecznego wyroku przez sąd wskazani OSD są zobowiązani realizować obowiązki wynikające z Decyzji.

Należy również wskazać, że wyrokiem XVII AmT 38/21 z dnia 14 grudnia 2022 r. SOKiK oddalił odwołanie ENEA Operator od wskazanej powyżej decyzji i w związku z brakiem apelacji ENEA Operator od wyroku SOKiK decyzja ta stała się prawomocna i ostateczna. Jednocześnie wyrokiem XVII AmT 40/21 z dnia 31 stycznia 2023 r. SOKiK oddalił odwołanie Tauron Dystrybucja od decyzji wydanej dla Tauron Dystrybucja i w związku z brakiem apelacji Tauron Dystrybucja od wyroku SOKiK decyzja ta stała się prawomocna i ostateczna.

Ponadto SOKiK oddalił odwołania PGE Dystrybucja (wyrokiem XVII AmT 34/21 z dnia 9 marca 2023 r.) oraz Stoen (wyrokiem XVII AmT 36/21 z dnia 17 kwietnia 2023 r.) od wydanych dla nich decyzji Prezesa UKE. Wyroki te nie są jeszcze prawomocne, przysługują od nich apelacje.

Na podstawie Decyzji OSD mają obowiązek przygotować wzór Umowy Ramowej, w której, zgodnie z art. 18 ust. 6 ustawy o wspieraniu rozwoju, zobowiązani są stosować warunki nie gorsze niż określone w Decyzjach.

3 Skutki regulacji Prezesa UKE

Regulacje Prezesa UKE doprowadziły do następujących zmian:

1. w obszarze finansowym:
 - obniżenie opłat za dostęp do słupów elektroenergetycznych z poziomu ponad 5,00 zł/mc do poziomu 1,73 zł/mc za dostęp do słupów linii niskiego napięcia (dalej „nN”) oraz do poziomu 2,75 zł/mc za dostęp do słupów linii średniego napięcia (dalej „SN”),
 - zmiana zasad naliczania opłat – opłata miesięczna jest naliczana w oparciu o iloczyn liczby słupów elektroenergetycznych, liczby kabli telekomunikacyjnych umieszczanych na słupie elektroenergetycznym oraz stawki za dostęp do słupa elektroenergetycznego,
 - brak waloryzacji opłat w każdym roku kalendarzowym w oparciu o wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłoszonych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;
2. w obszarze organizacyjnym:
 - ujednoczenie i uproszczenie procedury dostępu do słupów OSD, co wpływa na skrócenie czasu i zmniejszenie kosztów inwestycji w sieci telekomunikacyjne,
 - ograniczenie technologii prac pod napięciem wyłącznie do prac, dla których wymóg takiej technologii wynika z przepisów prawa,
 - wyeliminowanie ograniczeń w zakresie podwieszanych kabli telekomunikacyjnych na słupach elektroenergetycznych (większość podwieszeń dotyczy światłowodów, zgodnie z zasadą neutralności technologicznej nie wykluczamy pozostałych kabli);
3. w obszarze prawnym:
 - wyeliminowanie wymogu przedstawiania OSD przez PT korzystających z dostępu do słupów elektroenergetycznych zgód właścicieli nieruchomości,
 - jednoznaczne wskazanie braku konieczności:
 - uzyskania pozwolenia na budowę w przypadku podwieszenia kabli telekomunikacyjnych na słupach elektroenergetycznych,
 - inwentaryzacji udostępnianych słupów elektroenergetycznych przez PT (OSD jest zobowiązany do przekazania wszelkich dokumentów niezbędnych do przygotowania projektu technicznego podwieszenia infrastruktury),
 - sporządzenia dokumentacji powykonawczej;
4. w obszarze zasad współpracy:
 - ujednoczenie i uporządkowanie, zgodnie z zasadą proporcjonalności, praw i obowiązków stron,
 - ustalenie zasad odpowiedzialności za naruszenia warunków współpracy oraz terminów realizacji poszczególnych procesów.

Procedury określone w Decyzjach umożliwiają PT efektywny dostęp do infrastruktury technicznej oraz nie stanowią nieuzasadnionego i nieproporcjonalnego obciążenia OSD.

Tabela 3 Zestawienie opłat za udostępnienie słupów elektroenergetycznych stosowanych przez OSD przed wydaniem Decyzji i po wdrożeniu Decyzji

OSD	Opłata przed wydaniem Decyzji [(zł)/mc]	Opłata po wdrożeniu Decyzji [(zł)/mc]
Enea Operator	5,52	1,73/2,75
Stoen	4,50-20	1,73/2,75
PGE Dystrybucja	5,52	1,73/2,75
Energa Operator	5,52	1,73/2,75
Tauron Dystrybucja	3,60-15	1,73/2,75

Źródło: UKE, na podstawie umów przekazanych przez OSD do Prezesa UKE

W celu wykonania Decyzji Energa Operator opublikowała na swojej stronie internetowej wzór umowy ramowej oparty na Warunkach Dostępu wynikających z Decyzji¹. ENEA Operator na swojej stronie internetowej zamieściła Załącznik nr 1 do decyzji DR.WIT.6082.1.2019.192 określający warunki zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej w zakresie słupów elektroenergetycznych². Z kolei PGE Dystrybucja odwołując się do Decyzji odsyła do modelowych wzorów dokumentów dostępnych na stronie internetowej Polskiego Towarzystwa Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej³. Warunki dostępu wypracowane na podstawie Decyzji określiła również Stoen⁴.

4 Dane liczbowe dotyczące umów zawartych po wydaniu Decyzji

Prezes UKE pozytywnie ocenia wprowadzanie wynikających z Decyzji zmian do zawartych już przez OSD z PT umów jednostkowych oraz zawieranie umów ramowych i umów szczegółowych na dostęp do infrastruktury technicznej. OSD nie tylko określają współpracę na podstawie Decyzji nawiązując nowe relacje, ale też zmieniają opłaty w odniesieniu do zawartych umów i już udostępnionych PT słupów elektroenergetycznych.

Zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 24 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju, strony umowy o dostępie telekomunikacyjnym, są obowiązane przekazać Prezesowi UKE tekst tej umowy. Przy tej okazji należy dodać, iż nie wszyscy PT i OSD wykonują ten obowiązek, a w związku z tym, Prezes UKE może nie dysponować pełną bazą danych zawartych umów. Fakt ten może skutkować podjęciem przez Prezesa UKE działań dyscyplinujących i ewentualnego wszczęcia postępowania kontrolnego w tym zakresie.

Prezes UKE prowadzi zestawienia przekazanych dokumentów i m.in. na tej podstawie monitoruje rynek udostępniania słupów elektroenergetycznych. W bazie prowadzonej przez Prezesa UKE na

¹ Udostępnianie linii napowietrznych - Energa Operator

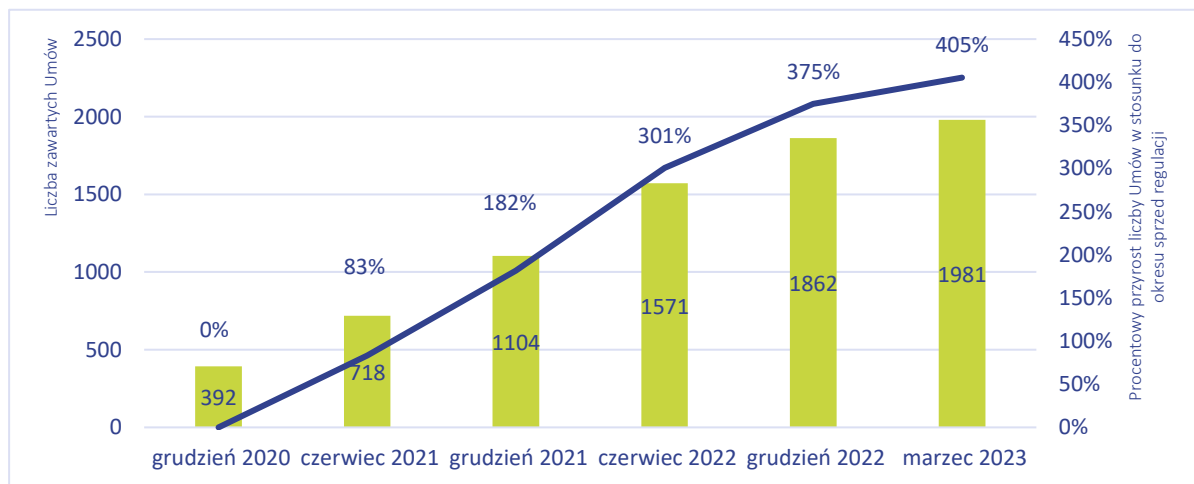
² Warunki Dostępu Enea Operator

³ Wzór Umowy PGE Dystrybucja

⁴ Warunki dostępu Stoen

dzień 31 marca 2023 r. zarejestrowano 3657 umów dotyczących udostępnienia infrastruktury elektroenergetycznej na potrzeby budowy infrastruktury telekomunikacyjnej (głównie umów dotyczących udostępniania słupów elektroenergetycznych), na niemalże 1 milion słupów. Są to umowy zawarte w latach 1995 ÷ 2023.

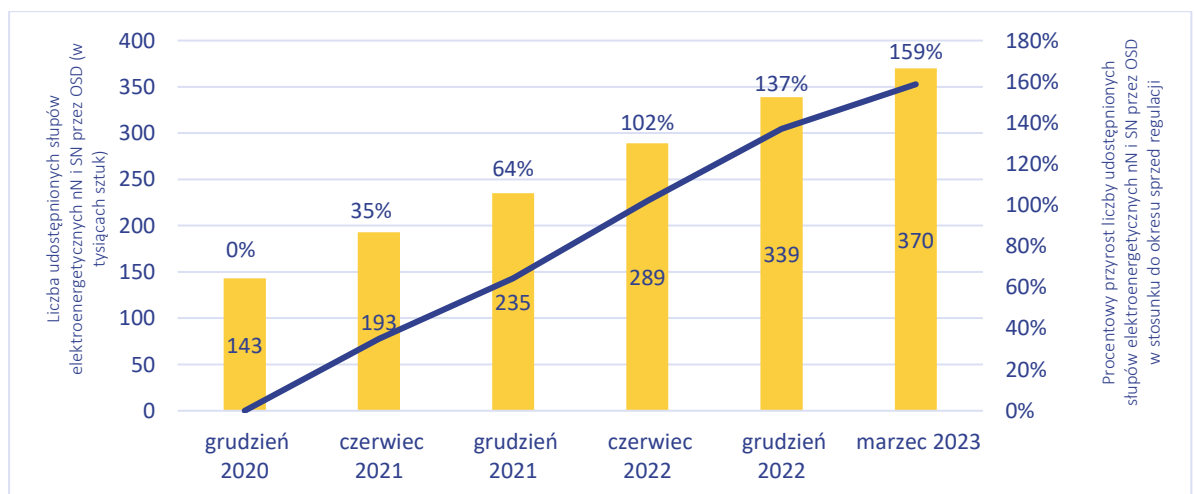
Wykres 1 Łączna liczba umów (wszystkich OSD) na dostęp do słupów elektroenergetycznych zawartych według stanu na koniec 2020 r., koniec I półrocza 2021 r., koniec II półrocza 2021 r., koniec I półrocza 2022 r., koniec II półrocza 2022 r., koniec I kwartału 2023 r. oraz procentowy przyrost w stosunku do okresu sprzed regulacji

Źródło: UKE (przyrostowo), na podstawie umów przekazanych Prezesowi UKE przez OSD

Z danych posiadanych przez UKE wynika, że zarówno liczba umów na dostęp do słupów elektroenergetycznych (Wykres 1), jak liczba udostępnionych słupów elektroenergetycznych (Wykres 2) pod budowę sieci telekomunikacyjnych, zwiększa się co roku. Liczba zawartych umów wzrasta rok do roku o około 700 pozycji, natomiast liczba udostępnionych słupów zwiększa się o około 90 tys. rocznie.

Wykres 2 Łączna liczba udostępnionych słupów elektroenergetycznych nN oraz SN przez OSD (w tysiącach sztuk) według stanu na koniec 2020 r., koniec I półrocza 2021 r., koniec II półrocza 2021 r., koniec I półrocza 2022 r., koniec II półrocza 2022 r., koniec I kwartału 2023 r. oraz procentowy przyrost w stosunku do okresu sprzed regulacji

Źródło: UKE (przyrostowo), na podstawie umów przekazanych Prezesowi UKE przez OSD

Z analizy przekazanych przez przedsiębiorców umów dotyczących udostępnienia infrastruktury elektroenergetycznej na potrzeby budowy infrastruktury telekomunikacyjnej i informacji od OSD o liczbie posiadanych słupów elektroenergetycznych wynika, że popyt na słupy elektroenergetyczne jest znacząco większy niż obecna liczba udostępnionych słupów. Należy przypomnieć, iż dane pochodzą jedynie z otrzymanych umów, Prezes UKE nie dysponuje informacjami np. z systemu paszportyzacji OSD. Z danych będących w posiadaniu Prezesa UKE wynika również, że do końca 2023 r. szacowane zapotrzebowanie tylko w zakresie słupów elektroenergetycznych nN przekroczy 1,1 mln sztuk. Popyt ten związany jest z szerokimi inwestycjami realizowanymi z wykorzystaniem środków publicznych (POPC), jak i działaniami własnymi PT.

4.1 Umowy ramowe i umowy szczegółowe

W związku z wydaniem Decyzji można było zauważyć efekt tej regulacji w postaci zwiększenia liczby zawieranych umów ramowych oraz umów szczegółowych, których zestawienie zawiera Tabela 4.

Tabela 4 Liczba umów ramowych, umów szczegółowych zawartych po okresie wdrożenia Decyzji

OSD	Liczba umów ramowych	Liczba umów szczegółowych	Liczba słupów elektroenergetycznych udostępnionych na podstawie umów szczegółowych
ENEA Operator	47	318	22896
Stoen	0 ¹⁾	0 ¹⁾	0 ¹⁾
Energa Operator	20	3	2767
PGE Dystrybucja	189	433	75253
Tauron Dystrybucja	47	0 ¹⁾	0 ¹⁾
łącznie	303	754	100916

¹⁾ Wartości „0” oznaczają brak przekazania umów do Prezesa UKE, a związku z tym brak danych dotyczących liczby udostępnionych słupów.

Źródło: UKE, stan na koniec marca 2023 r. na podstawie umów przekazanych przez OSD do Prezesa UKE

4.2 Aneksy do umów w zakresie zmiany opłat za dostęp

Wydanie Decyzji spowodowało również dążenie PT do zmiany dotychczas zawartych umów z OSD, poprzez m.in. wprowadzenie nowych opłat za dostęp do słupów elektroenergetycznych. Liczbę zawartych aneksów przedstawia Tabela 5.

Tabela 5 Liczba aneksów zmieniających wysokość opłat zawartych po okresie wdrożenia Decyzji

OSD	Liczba aneksów	Liczba słupów elektroenergetycznych udostępnionych na podstawie aneksów
ENEA Operator	3	162
Stoen	0 ¹⁾	0 ¹⁾
Energa Operator	0 ¹⁾	0 ¹⁾
PGE Dystrybucja	358	82385
Tauron Dystrybucja	5	2951
łącznie	366	85498

¹⁾ Wartości „0” oznaczają brak przekazania aneksów do Prezesa UKE, a związku z tym brak danych dotyczących liczby udostępnionych słupów

Źródło: UKE, stan na koniec marca 2023 r. na podstawie aneksów do umów przekazanych przez OSD do Prezesa UKE

5 Rozstrzygnięcie sporów pomiędzy OSD a PT

Nie zawsze negocjacje prowadzone przez PT z OSD kończą się zawarciem lub zmianą umowy, czego rezultatem są składane wnioski do Prezesa UKE o wydanie decyzji administracyjnych rozstrzygających spory w zakresie dostępu do słupów elektroenergetycznych.

Na podstawie przepisów art. 21 ust. 2 ustawy o wspieraniu rozwoju, w przypadku odmowy udzielenia dostępu do infrastruktury technicznej przez operatora sieci lub niezawarcia umowy o dostępie do infrastruktury technicznej w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o taki dostęp, każda ze stron może zwrócić się do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej. Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 22 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej, biorąc pod uwagę w szczególności konieczność zapewnienia niedyskryminacyjnych i proporcjonalnych warunków dostępu. Natomiast opłaty z tytułu dostępu do infrastruktury technicznej podmiotu wykonującego zadania z zakresu użyteczności publicznej (tu: OSD) określa się w wysokości, która umożliwia zwrot części kosztów, które ponosi ten podmiot w związku z utrzymaniem tej infrastruktury (art. 22 ust. 3 ustawy o wspieraniu rozwoju).

Od dnia wdrożenia Decyzji do końca marca 2023 r. Prezes UKE wydał 24 decyzje rozstrzygające spory w zakresie dostępu do słupów elektroenergetycznych OSD. Aktualnie Prezes UKE prowadzi 21 postępowań administracyjnych dotyczących spraw spornych w tym zakresie.

6 Problemy z wykonywaniem Decyzji

Prezes UKE otrzymał informacje o trudnościach we współpracy z OSD oraz o problemach z wykonywaniem Decyzji przez OSD, zgłoszone przez izby zrzeszające przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz samych przedsiębiorców.

Najczęściej sygnalizowane przez PT problemy dotyczą:

- stosowania przez OSD we współpracy z PT wewnętrznych norm technicznych oraz instrukcji organizacji bezpiecznej pracy obowiązujących u OSD określających m.in. tryb prowadzenia prac przez PT,
- stawiania wymogu dotyczącego przygotowania projektu wykonawczego infrastruktury przez projektanta z uprawnieniami projektowania sieci energetycznych,
- wprowadzenia obowiązku wykonania wizji lokalnej w terenie przed rozpoczęciem prac projektowych, wprowadzania zakazu podwieszania kabli abonenckich na słupach średniego napięcia (SN).

Inne problematyczne kwestie dotyczą również:

- naliczania opłat za rozgałęzienia kabla na danym słupie,
- rozszerzenia zakresu pokrycia przez PT kosztów niezbędnych wyłączeń napięcia linii elektroenergetycznej,
- odmowy wydania warunków technicznych w trakcie trwania inspekcji,
- ograniczenia dostępu do informacji o harmonogramach inwestycji planowanych przez OSD.

W UKE prowadzona jest obecnie analiza zgodności postanowień wskazanych losowo przypadków umów ramowych i szczegółowych stosowanych przez OSD z Decyzjami.

Prezes UKE przewiduje, że w przypadku odnotowania niezgodności z przyjętymi regulacjami, podjęte zostaną dalsze działania w kierunku zasadności przeprowadzenia ewentualnego postępowania kontrolnego.

Równolegle, reagując na sygnalizowane problemy, Prezes UKE przygotowuje kodeks dobrych praktyk współpracy PT i OSD w zakresie dostępu do słupów elektroenergetycznych, zawierający doprecyzowania kwestii współpracy w zakresie współkorzystania oraz rekomendacje, w jaki sposób należy rozwiązać potencjalnie kwestie sporne.

Jedną z istotnych kwestii podnoszonych przez PT jest wymóg stosowania norm branżowych OSD.

OSD wskazują obowiązkowe stosowanie przez PT następujących norm:

- a. norma PN-E-05100-1, 1998 „Elektroenergetyczne linie napowietrzne – Projektowanie i budowa – Linie prądu przemiennego z przewodami roboczymi gołymi”,
- b. norma N SEP-E-003 „Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa. Linie prądu przemiennego z przewodami pełnoizolowanymi oraz z przewodami niepełnoizolowanymi”,
- c. norma PN-EN 50341-1:2013 Elektroenergetyczne linie napowietrzne prądu przemiennego powyżej 1 kV -- Część 1: Wymagania ogólne -- Specyfikacje wspólne,
- d. PN-EN 50341-2-22:2016 Elektroenergetyczne linie napowietrzne prądu przemiennego powyżej 1 kV -- Część 2-22: Krajowe Warunki Normatywne (NNA) dla Polski (oparte na EN 50341-1:2012),
- e. norma N SEP-E-0001 „Sieci elektroenergetyczne niskiego napięcia. Ochrona przeciwporażeniowa”.

Normy, w tym Polskie Normy (oznaczone symbolem PN) nie stanowią źródeł powszechnie obowiązującego prawa, ale zawierają aktualny dorobek wiedzy technicznej i wskazówki opracowane przez ekspertów. Zarówno PT, jak i OSD są podmiotami profesjonalnymi, które powinny działać z należytą starannością.

Stosowanie norm przez podmiot profesjonalny stanowi przejaw wysokiej staranności, pomaga zredukować lub wyeliminować prawdopodobieństwo wystąpienia niebezpiecznych zdarzeń (jak np. wypadki przy pracy) oraz ryzyko odpowiedzialności odszkodowawczej.

W ocenie Prezesa UKE, PT powinien stosować się do określonych norm organizacyjnych usprawniających dostęp do słupów elektroenergetycznych, ale zasady te nie mogą stanowić nadmiernego obciążenia lub być dyskryminujące. Dlatego stosowanie norm, w tym Polskich Norm we współpracy PT i OSD powinno być ograniczone wyłącznie do tych zasad, które dotyczą bezpośrednio prac PT wykonywanych na/przy słupach elektroenergetycznych, w tym także przy pracach demontażowych, usuwaniu awarii.

Natomiast w przypadku skierowania w tym zakresie sporu do Prezesa UKE, należy wskazać, że żaden przepis prawa materialnego nie zawiera upoważnienia Prezesa UKE do określenia warunków dostępu do infrastruktury technicznej w zakresie aspektów techniczno-budowlanych, w tym sposobu prowadzenia prac mających na celu wykonanie sieci telekomunikacyjnej lub infrastruktury telekomunikacyjnej z wykorzystaniem infrastruktury technicznej.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzić należy, że poza zadaniami Prezesa UKE mieści się załatwianie spraw z zakresu projektowania, instalowania, remontowania oraz utrzymania infrastruktury telekomunikacyjnej oraz sieci telekomunikacyjnych. Kwestie te obejmują zagadnienia techniczno-budowlane. Pozostawać one mogą w zakresie działania organów właściwych do spraw budownictwa.

7 Podsumowanie

Regulacja dostępu do infrastruktury technicznej w zakresie słupów elektroenergetycznych i działania podjęte przez Prezesa UKE przyniosły efekt w postaci zwiększenia liczby udostępnionych słupów elektroenergetycznych na koniec marca 2023 r., co obrazuje Wykres 2 i przede wszystkim obniżenia kosztów ponoszonych przez PT z tytułu współkorzystania z istniejących zasobów operatorów systemów dystrybucyjnych, z ponad 5,00 zł na odpowiednio 1,73 zł lub 2,75 zł. Liczba udostępnionych słupów stale się zwiększa. Biorąc pod uwagę krótki okres obowiązywania Decyzji (niespełna dwa lata) należy spodziewać się długofalowych efektów regulacji.

Regulacja Prezesa UKE ma szansę na przyniesienie korzyści wszystkim stronom. PT uzyskują możliwość przyspieszenia procesu inwestycyjnego oraz redukcji kosztów poprzez wykorzystanie istniejącej infrastruktury technicznej. Z kolei OSD mają dodatkowy przychód z udostępnianej infrastruktury technicznej i mogą jeszcze bardziej wykorzystać okoliczność współpracy z sektorem telekomunikacyjnym. Obie strony zyskają na zwiększeniu stabilności współpracy, ponieważ warunki tej współpracy są znane stronom jeszcze przed zawarciem formalnych umów i są jednolite na terenie całego kraju. Regulacje określają m.in. prawa i obowiązki stron, procedury zawierania i rozwiązywania umów, zasady dostępu do słupów i ich wykorzystania, w tym wysokość ponoszonych opłat, które odpowiadają kosztom związanym z utrzymaniem udostępnianej infrastruktury. Z regulacji korzystają również abonenci usług telekomunikacyjnych. Za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnych świadczone są nowoczesne usługi (e-zdrowie, e-szkola, e-administracja).

Urząd Komunikacji Elektronicznej

Departament Regulacji

T +48 22 534 9440

F +48 22 534 9306

sekretariat.dr@uke.gov.pl

uke.gov.pl